

हेमच० तत्कर्मस्य लोमशत्वात्तथात्मसु स्त्रियां लीम् ।
लोमकूप उ० लोन्नां कूर इव । रोमाधारे शिन्काकारे गते
लोमघ्न न० लोमानि हन्ति हन-टक् । (टाक) रोमभेदे ।
लोमन् उ० लू-मनिम् । देहस्य लोमस्य (रो०या) पदावे
अमरः । [मृगभेदे शम्भो०]

लोमपाद उ० लोमयुक्तौ पादावस्य शा०त० । अङ्गदेशस्य
लोमश उ० लोमानि माहृत्येन हन्त्यस्य श । शुनिभेदे
२भेदे श्लोमयुक्तौ लि० भेदि० । शकाजङ्गमायां एजटा-
मांसां, इषायासु ७युक्शिव्त्रासु दमहाभेदायां
एकाशीवे १०याकिनीभेदे च स्त्री भेदि० । शशपुष्पासु
१२चतिसवायां च स्त्री विश्वः । ११यन्त्रमांसां स्त्री
रजनिः । [राजनि०]

लोमशकायला स्त्री लोमश इव कायलोऽस्याः । कर्कश्यासु
लोमशपर्यिका स्त्री लोमशानीय पर्श्यानि यस्याः कम्प-
यत इत्यम् । कम्पपर्श्यासु गच्छ० । [राजनि०]

लोमशपुष्पक उ० लोमशमिव पुष्पमस्य वप् । शिरीषवृक्षे
लोमशानन न० लोमानि शानवति शब्द-विच् तान्ता-
देशः ल्यु । लोमपातने लोमशभेदे गङ्० व० १८५ अ०
तदोपधत्तकं यथा “हरिताक्षगृध्रचूषं कदवीद्वह-
मना । एतद्गृध्रचूषं चोदत्यं लोमशाननसुत्तमम् । उ-
पयं हरिताक्षस्य तण्डुलस्य फलानि च । लाक्ष रस-
वमायुक्तं लोमशाननसुत्तमम् । सुधा च हरिताक्षस्य
गृध्रचूषं मनःशिला । वैश्वेन वहेत्कल जागमूलेष मेघ-
मेव । तद्वृषोदत्तनादेव लोमशाननसुत्तमम्” ।

लोमहर्षण न० लोन्नां हर्षणं हर्षजनकव्यापार इव उज्जेद-
इति यावत् । रोमाश्च । लोमानि हर्षयति उत्तमहोक्त-
कथया हृष-णिच्-ल्यु । व्याश्रयिणे स्त्रुतवर्ग्ये लोमान-
ख्याते २पौराणिके उ० “प्रख्यातो व्याश्रयिणोऽभूत् ब्रूतो
वै लोमहर्षणः । पुरश्चरितं गच्छेद्ददौ व्याश्री
महासनि” विष्णु उ० ।

लोमहृत् उ० लोमानि हरति हृ-क्लिप् टक् च । १हरि-
ताक्षे हेमच० । लोमशाननशब्दे तस्य तथात्वं दृश्यम् ।

लोल लि० लोह-चच् छल्य लः । १२वृणो २चक्षुषे च अमरः
च श्लिङ्गायां ४चक्ष्म्याच स्त्री भेदि० ।

लोलार्क उ० काशीस्य शकंमूर्तिभेदे काशीख० ४६ख० ।

लोलिका स्त्री लोहयति सेने दलान् लोह-ल्युप् छल्य
च । १चाङ्गोऽयम् (चुकोपानङ्ग) लटा० ।

लोलित लि० कुल-विभर्ते णिच् क । चाबिते ।

लोलुप(भ) लि० कुभ-यच् लप् पुषो० भस्य वा पा । अति-
लोभयुक्ते अमरः । [विशोदित ।]

लोष्ट संज्ञतो राशीकरणे भा० भा० एक० सेट् । लोष्टति
लोष्ट उ० लोष्ट-चच् । [मृत्पण्डे (देवा) अमरः । २लोह-
मये राजनि० ।]

लोष्टघ्न उ० लोष्टं हन्ति मर्दयति हन०क । लोष्टभेदेने सुष्ठ-
रादौ भरतः । [भेदनवाधके सहारादौ भरतः ।]

लोष्टभेदक उ० लोष्टं भिनत्ति विमर्दयति भिद-ल्यु । लोष्ट-
लोष्ट उ० लोष्ट-रन् । लोष्टे हेमच० ।

लोह उ० लू-विच् लोहं जहाति जहा-क् । १धातुभेदे
अमरः । २धातुभावे भेदि० । ३रुधरे राजनि० । ४रुगुरु-
चन्द्रेने न० अमरः । धातुभेदस्य लोहादि भावप्र० उक्तं

यथा “अथ लोहसोत्पत्तिनामकक्षयगुणाः “पुरा लोमि-
बदैत्यानां निहतानां घुरेयुधि । एत्यन्तानि शरीरेभ्यो
लोहानि विविधानि च । लोहोऽस्मी यत्कर्म तीक्ष्णं
पिण्डं काढायवायवी । गुरुतादृढतोऽक्लोदकफ-

दाहस्य कारितम् । अग्निदोषः सुदुर्गन्धो दोषाः सप्ताय-
सस्य तु । लोहं तिक्तं रसं गीतं कषुरं तुवरं गुरु ।
इहं वयस्यं चक्षुषं लेखनं वातघ्नं जवेत् । कफं पित्तं
वरं शूलं शोषार्थः स्त्रीरुपाण्डुताः । भेदोमेहजननीन्

कुष्ठं तत्किञ्च तद्देव हि । पाण्डुत्वकुष्ठमयस्त्वृद्धं भ-
वेद्दुर्हो गन्धौ कर्तव्येऽस्मरीषु । नामाङ्गजाश्चापि वयं
प्रकीर्णं करोति हृत्वावमयुद्धलोहम् । जीवहारि मर्द-
कारि चायसं भेदयुष्मिदं स्मृतं भुवम् । पाटवं च

तद्वृते शरीरके दाहकां हृदि रज्जासु यज्जति ।
कुम्भाण्डं तिक्तैरक्षं पाषाणं राजिकां तथा । मद्य-
मन्त्ररक्ष्णापि त्यजेन्नेहस्य सेवकः” । तत्र चारुलोहस्य

लक्षणं गुणाश्च “लोमानि हर्षयति उत्तमहोक्त-
कथया हृष-णिच्-ल्यु । व्याश्रयिणे स्त्रुतवर्ग्ये लोमान-
ख्याते २पौराणिके उ० “प्रख्यातो व्याश्रयिणोऽभूत् ब्रूतो
वै लोमहर्षणः । पुरश्चरितं गच्छेद्ददौ व्याश्री
महासनि” विष्णु उ० ।

लोमहृत् उ० लोमानि हरति हृ-क्लिप् टक् च । १हरि-
ताक्षे हेमच० । लोमशाननशब्दे तस्य तथात्वं दृश्यम् ।

लोल लि० लोह-चच् छल्य लः । १२वृणो २चक्षुषे च अमरः
च श्लिङ्गायां ४चक्ष्म्याच स्त्री भेदि० ।

लोलार्क उ० काशीस्य शकंमूर्तिभेदे काशीख० ४६ख० ।

लोलिका स्त्री लोहयति सेने दलान् लोह-ल्युप् छल्य
च । १चाङ्गोऽयम् (चुकोपानङ्ग) लटा० ।

लोलित लि० कुल-विभर्ते णिच् क । चाबिते ।